

EVA VOŽENÍLKOVÁ
JEŽÍŠ V ISLÁMSKO-KŘEŠŤANSKÉM DIALOGU
DIPLOMOVÁ PRÁCE PRAHA 2009-09-07
Posudek Dr. Milana Balabána

Eva Voženílková (EV) odevzdala diplomovou práci (DP) Ježíš v islámsko-křesťanském dialogu (JKD); práce byla přijata 23.6.2009 (čj,10/09 Trojanová), je opatřena všemi náležitostmi, napsána pro katedru religionistiky, konkrétně pro Dr. Doc. Hoška a má celkem 92 stran včetně Seznamu literatury (s.85-89) a Přílohy-Nejčastěji zmiňovaní teologové (s.90-92). V Seznamu jsou zmíněni tito čeští teologové, religionisté nebo encyklopedisté: Bartoš,Dobiáš, Novotný, Sobotka (Čtyři vyznání), Adolf Novotný, Pípal, Kropáček, J.Dus, P.Pokorný,M.Hájek, J,Rypka. Hlavní teologickou oporou je náš Kropáček a zahraniční H.Küng. Ze seznamu a inspirace vypadl Balabán, který napsal v různých periodikách publikoval základní studii Bible a Korán. Také Hoškovy podněty zůstaly nezhodnoceny. V dispozici (Obsah, s.5n) jsou (sub)témata: islámský a křesťanský monoteismus (vztah ke Trojici a Ježíšovi jako Synu Božímu), fenomén prorocství, islámská christologie, Ježíš v islámsko-křesťanském dialogu. Ocenění Ježíše u muslimů je důležitým rastrovým vztahem muslimů ke křesťanství. Vývoj či spíše rozvoj nebo ještě přesněji růst) islámsko-křesťanského dialogu nastiňuje EV ve své DP na pozadí dějin islámu (od r.570 do r.846). Zvraty, zvláště křížové výpravy, ztemnily horizonty vzájemného (nejen věroučného) rozhovoru. Diplomandka mohla uvést fatální (ale v té době jakoby nezbytný) Antialkorán V.Budovce (tím i pohledy prof.N.Rejchrtové). EV mohla jít v přehledu islámského antitrinitarismu ještě hlouběji, konvenční důvody mají vadnou charakter. Muslimové mají „jednoho Boha“ jako Židé nebo křesťané, ale tato „jedinost“ (echadita) má povahu **neměnnosti**, neúchylné principiálnosti; s židovským Adonajem je možno se hádat (Abraham, Jób, Jeremiáš atd.). Zmínky o a Ježíšovi a Marii (Mirjam) naznačují **vstřícnost** islámu ke křesťanství. Podmínkou je, že křesťané nebudou uplatňovat **Boží synovství Ježíšovo**. Zatímco Židé chápou pojem“Boží syn“ i kolektivně (Izrael) a principiálně preferují budoucnostní výraz Mašiach a křesťané ztotožňují Mesiáše s Ježíšem z Nazaretu, zůstává pro muslimy věroučným východiskem toliko Allah a Muhammad – Prorok. Proč je deklarována kategorie **prorocství, nikoli synovství**, na to práce EV odpovídá v kapitole Prorok (s.57nn). Proto i Ježíš je výhradně a nenahraditelně prorok – v návaznosti na předcházející prorocství.Rozhodující je Ježíšův „theocentrismus“. V tórickém i evangelijním kerygmatu jsou výrazné ideové útky ohlašující Muhammada.Objevně upozorňuje EV na ideu či spíše skutečnost **posledního soudu** (s.53-55) jako „nezvratné události“a se strašlivými tresty pro zarputilé nevěřící.Dobře zpracovala EV islámskou mystiku, zvláště súfismus, v němž lze objevit elementy křesťanství, gnóme a novoplatonismus. Vhodně je připomenuta poezie Rumiho. Křesťansky neobjeveny jsou **etické záležitosti**:“Toužíš-li mít jasné srdce, musíš na něm pracovat.“

HODNOCENÍ: Téma je zpracováno přehledně s náležitou korektností. Mírně objevné jsou věty charakterizující súfismus a kategorii prorocství. Někde bych si přál hlubší ponor, zvláště jde-li o téma Bůh. Tu a tam se vyskytují drobné chybičky a nepřesnosti. Navrhuji dosti vysoké hodnocení (B? C?)

Milan Balabán

Praha 8.září 2009

